

**Ministerul Educației și Cercetării
al Republicii Moldova**

ORDIN

31.07.2026 nr. 1523

mun. Chișinău

**cu privire la aprobarea Regulamentului-cadru de organizare
și funcționare a instituțiilor de învățământ special**

În temeiul art. 20 alin.(6) și art.34 alin.(1) din Codul educației al Republicii Moldova nr. 152/2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 319-324, art.634) și pct. 10.12 din Regulamentul cu privire la organizarea și funcționarea Ministerului Educației și Cercetării, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 146/2021 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2021, 206-208 art. 344), cu modificările ulterioare,

ORDON:

1. Se aprobă Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a instituțiilor de învățământ special (se anexează).

2. Se abrogă Ordinul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării nr.187/2017 privind aprobarea Regulamentului-tip al instituției de învățământ special (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 421-457, art.2077), înregistrat la Ministerul Justiției cu nr. 1267 din 2 noiembrie 2017.

3. Instituțiile de învățământ special își aduc propriile regulamente de organizare și funcționare în concordanță cu prezentul Regulament-cadru, în termen de 6 luni de la data intrării în vigoare a acestuia.

4. Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și intră în vigoare la data publicării.

MINISTRU

Dan PERCIUN

REGULAMENT-CADRU
de organizare și funcționare
a instituțiilor de învățământ special

CAPITOLUL I.
DISPOZIȚII GENERALE

1. Regulamentul-cadru al instituției de învățământ special (în continuare - Regulament) stabilește modul de organizare și funcționare a instituțiilor de învățământ special destinate exclusiv copiilor cu dizabilități severe, profunde sau multiple, a căror severitate funcțională complexă impune un mediu înalt specializat, asistență personală continuă și servicii de suport intense.

2. Misiunea instituției de învățământ special constă în valorificarea potențialului individual și dezvoltarea autonomiei funcționale a elevilor cu dizabilități severe, profunde și multiple (*în continuare - elevi*), prin asigurarea unui mediu educațional, terapeutic specific și de suport de înaltă specializare, menit să le garanteze demnitatea, starea de bine și pregătirea optimă pentru o viață cotidiană pe cât posibil de independentă și activă în societate.

3. Regulamentul are drept scop:

3.1. garantarea accesului la educație individualizată, terapii de abilitare/reabilitare și suport multidimensional pentru copiii și elevii cu dizabilități severe, profunde sau multiple, în condiții care le asigură siguranța, demnitatea, incluziunea și respectarea drepturilor;

3.2. stabilirea unui cadru unitar de organizare și funcționare a instituțiilor de învățământ special;

3.3. delimitarea competențelor și responsabilităților organelor de conducere și consultative, precum și conducerea executivă a instituției;

3.4. reglementarea particularităților de organizare a procesului educațional individualizat, inclusiv prin Planul Educațional Individualizat (*în continuare - PEI*), adaptări curriculare, metode alternative de comunicare și servicii de suport educațional și psihopedagogic.

4. Regulamentul se aplică:

4.1. instituțiilor publice de învățământ special;

4.2. instituțiilor private de învățământ special, în măsura în care acestea vizează standardele educaționale, drepturile copilului/elevului, siguranța, protecția copilului, educația incluzivă, protecția datelor cu caracter personal și cerințele de calitate aplicabile, fără a afecta regimul juridic specific al fondatorului privat, finanțării, raporturilor de muncă și organelor interne de administrare.

5. Prevederile prezentului Regulament sunt obligatorii pentru:

5.1. personalului de conducere;

5.2. personalului didactic, didactic auxiliar și nedidactic;

5.3. organelor de conducere și consultative;

5.4. elevilor și părinților sau altor reprezentanți legali ai elevilor.

6. În sensul prezentului Regulament se utilizează terminologia definită în Codul educației nr. 152/2014, în Metodologia de evaluare a dezvoltării copilului/elevului din instituțiile de învățământ general și profesional tehnic, aprobată prin Ordinul Ministerului Educației și Cercetării nr. 555/2025 și actele normative pe domeniul educației incluzive.

7. Instituția de învățământ special își desfășoară activitatea în baza următoarelor principii:

7.1. legalității - respectarea cadrului normativ;

7.2. autonomiei instituționale responsabile - dreptul instituției de învățământ special de a decide asupra organizării interne, a procesului educațional și a gestionării resurselor, în limitele competențelor stabilite;

7.3. interesului superior al copilului - prioritate în toate deciziile și acțiunile care vizează elevii;

7.4. echității și nediscriminării - garantează acces egal la educație pentru toți elevii, fără discriminare pe criterii de origine, limbă, religie, sex, dizabilitate sau alte criterii prevăzute de lege;

7.5. transparenței și responsabilității - informarea corectă și la timp a comunității educaționale și asumarea răspunderii pentru deciziile adoptate;

- 7.6. participării subiecților educaționali (personalul instituției, elevii, părinții sau alți reprezentanți legali) în procesele decizionale;
- 7.7. orientării spre calitatea educației și rezultatele învățării - aplicarea standardelor educaționale și a mecanismelor de evaluare și asigurare a calității.
8. Instituția de învățământ special se organizează și funcționează independent de orice ingerințe politice, ideologice sau religioase.
9. În incinta instituției de învățământ special sunt interzise activitățile care contravin principiului neutralității, inclusiv:
- 9.1. crearea, organizarea sau funcționarea formațiunilor politice;
 - 9.2. organizarea și desfășurarea activităților cu caracter politic;
 - 9.3. prozelitismul religios sub orice formă;
 - 9.4. orice activitate care poate afecta sănătatea, securitatea, demnitatea sau integritatea fizică și psihică a elevilor și a personalului.
10. Ierarhia actelor subsecvente se aplică în ordine descrescătoare, după cum urmează:
- 10.1. Regulamentul de organizare și funcționare al instituției de învățământ special;
 - 10.2. hotărârile consiliului de administrație;
 - 10.3. hotărârile consiliului profesoral;
 - 10.4. ordinele directorului.
11. Regulamentul de organizare și funcționare a instituției de învățământ special:
- 11.1. se elaborează în conformitate cu prezentul Regulament și actele normative aplicabile;
 - 11.2. se discută în cadrul ședinței consiliului profesoral și se aprobă de consiliul de administrație;
 - 11.3. se aduce la cunoștința personalului, elevilor, părinților sau altor reprezentanți legali prin intermediul dirigintelui, în cadrul ședinței organizate în acest scop.
12. Hotărârile organelor de conducere, adoptate în limitele competențelor stabilite, sunt obligatorii pentru personalul de conducere și personalul didactic și nedidactic din instituție și se pun în aplicare prin ordinul directorului.

CAPITOLUL II.

PROCESUL DE PLANIFICARE STRATEGICĂ ȘI OPERAȚIONALĂ.

ORGANIZAREA PROCESULUI EDUCAȚIONAL

Secțiunea 1. Organizarea și funcționarea instituției

13. Procesul de planificare strategică și operațională, și alte acțiuni conexe, se realizează în conformitate cu normele prevăzute în Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a instituțiilor de învățământ primar și secundar, ciclul I și II aprobat prin Ordinul Ministerului Educației și Cercetării nr. 253/2026.
14. Instituția de învățământ special poate fi persoană juridică ce dispune de ștampilă și antet propriu și deține conturi în contul unic trezorerial al Ministerului Finanțelor.
15. După forma de proprietate, instituțiile de învățământ special pot fi publice și private.
16. În cadrul instituției publice de învățământ special pachetul standard de servicii educaționale este gratuit și finanțarea se efectuează în conformitate cu art.143 din Codul educației nr. 152/2014.
17. În instituția de învățământ special poate fi organizată inclusiv educația timpurie.
18. Structura și durata anului de studii, programul de activitate, orarul, durata activităților didactice și alte acțiuni conexe sunt stabilite în conformitate cu actele normative aprobate de Ministerul Educației și Cercetării.
19. Prin derogare de la prevederile pct. 18, programul de activitate și orarul școlar poate fi modificat pentru a permite activități terapeutice cu specialiști: logopezi, psihopedagogi, kinetoterapeuți etc., inclusiv activități pentru sprijin educațional.

- 20. Procesul educațional se desfășoară în limba română sau în limba rusă ca învățământ cu frecvență, într-un schimb, oportun în prima jumătate a zilei, prin lecții și activități terapeutice.
- 21. Alimentația elevilor este organizată conform actelor normative de profil.
- 22. Managementul și administrarea instituției se realizează în conformitate cu actele normative aplicabile instituțiilor de învățământ general.

Secțiunea a 2-a. Funcțiile și atribuțiile instituției

- 23. Instituția de învățământ special își fundamentează întreaga activitate pe abordarea individualizată și diferențiată a cerințelor complexe și severe de dezvoltare ale elevilor, asigurând adaptările specifice și suportul multidimensional necesar pentru valorificarea maximă a potențialului individual, dezvoltarea autonomiei personale și facilitarea incluziunii sociale active
- 24. Instituția de învățământ special exercită următoarele funcții:
 - 24.1. organizează și desfășoară un proces educațional individualizat și diferențiat, adaptat particularităților specifice și gradului de severitate al cerințelor copiilor/elevilor;
 - 24.2. asigură servicii terapeutice specifice, intervenții de abilitare, reabilitare și compensare a deficiențelor funcționale severe;
 - 24.3. oferă asistență psihopedagogică specializată, suport psiho-emoțional și consiliere adaptată nevoilor specifice ale elevilor și familiilor acestora;
 - 24.4. asigură identificarea, monitorizarea și referirea timpurie a elevilor către structurile teritoriale de asistență psihopedagogică în vederea evaluării sau reevaluării complexe a dezvoltării;
 - 24.5. dezvoltă abilități esențiale de viață independentă, autoîngrijire și comunicare funcțională, asigurând totodată orientarea școlară, profesională și pregătirea pentru tranziția spre viața adultă;
 - 24.6. garantează un mediu incluziv sigur și protector, implementând măsuri stricte de promovare a drepturilor și de protecție a interesului superior al copilului;
 - 24.7. facilitează și susține dezvoltarea profesională continuă a personalului didactic, medical și de suport, în acord cu noile metodologii din domeniul psihopedagogiei speciale;
 - 24.8. dezvoltă parteneriate strategice și rețele de colaborare cu părinții sau alți reprezentanți legali, autoritățile publice locale, organizațiile neguvernamentale și instituțiile de profil, în scopul asigurării unui suport comunitar integrat
- 25. În vederea realizării funcțiilor sale, personalul instituției de învățământ special îi revin următoarele atribuții conform domeniului de activitate/responsabilitate:
 - 25.1. În domeniul organizării și desfășurării procesului educațional:
 - 25.1.1. elaborarea, implementarea și revizuirea periodică a PEI pentru fiecare elev, corelat cu potențialul său și severitatea dizabilității;
 - 25.1.2. proiectarea și adaptarea curriculară majoră în raport cu particularitățile de dezvoltare și cerințele specifice ale elevilor cu dizabilități severe sau multiple;
 - 25.1.3. desfășurarea activităților didactice și educaționale prin intermediul metodologiilor interactive speciale, al materialelor adaptate și al tehnologiilor/echipamentelor asistive.
 - 25.2. În domeniul asigurării serviciilor terapeutice specifice și de abilitare/reabilitare:
 - 25.2.1. furnizarea de intervenții multidisciplinare și terapii specifice de înaltă specializare (logopedie, kinetoterapie, psihoterapie, terapie ocupațională, ergoterapie, stimulare senzorială etc.), în baza nevoilor funcționale ale elevilor;
 - 25.2.2. constituirea și coordonarea echipelor de specialiști în scopul compensării deficitelor, dezvoltării abilităților adaptative și optimizării calității vieții elevilor.
 - 25.3. În domeniul consilierii și acordării suportului psihopedagogic:
 - 25.3.1. oferirea de servicii de consiliere psihopedagogică specializată elevilor, axate pe adaptare școlară, autoreglare emoțională și dezvoltare personală;
 - 25.3.2. monitorizarea sistematică, evaluarea continuă și documentarea progresului global înregistrat de fiecare elev;
 - 25.3.3. cultivarea autonomiei personale și a independenței în viața cotidiană prin formarea deprinderilor de autoîngrijire, comunicare funcțională și interacțiune socială.
 - 25.4. În domeniul evaluării interne și al colaborării cu structurile de specialitate:

- 25.4.1.** realizarea evaluărilor instituționale inițiale și specifice (prin Comisia multidisciplinară instituțională) în scopul ajustării continue a PEI și a strategiilor terapeutice;
- 25.4.2.** colaborarea strânsă cu structurile teritoriale de asistență psihopedagogică (SAP) în vederea referirii elevilor pentru evaluarea sau reevaluarea complexă a dezvoltării;
- 25.4.3.** participarea activă la comisiile multidisciplinare de specialitate pentru ghidarea, orientarea școlară sau orientarea profesională a elevilor.
- 25.5.** În domeniul protecției și promovării drepturilor elevilor:
- 25.5.1.** asigurarea unui mediu instituțional sigur, protector, accesibilizat fizic și adaptat deplin nevoilor de siguranță ale elevilor;
- 25.5.2.** identificarea, documentarea și raportarea imediată a oricăror forme sau suspiciuni de abuz, neglijare, exploatare sau violență către autoritățile tutelare și de resort;
- 25.5.3.** monitorizarea respectării demnității elevilor și implementarea riguroasă a politicilor naționale de protecție a copilului.
- 25.6.** În domeniul dezvoltării profesionale a personalului:
- 25.6.1.** asigurarea și facilitarea participării personalului didactic, medical și de sprijin la programe de formare continuă axate pe bunele practici din psihopedagogia specială și managementul cazurilor severe;
- 25.6.2.** implementarea de proiecte educaționale naționale și internaționale destinate modernizării serviciilor acordate elevilor cu dizabilități severe.
- 25.7.** În domeniul parteneriatelor cu familia și comunitatea:
- 25.7.1.** dezvoltarea de rețele de sprijin și parteneriate cu părinții, autoritățile publice locale, CRAP/SAP, instituții medicale și organizații neguvernamentale pentru o asistență integrată;
- 25.7.2.** menținerea unei comunicări constante și transparente cu familia privind evoluția școlară, medicală și terapeutică a copilului;
- 25.7.3.** abilitarea și ghidarea părinților/reprezentanților legali pentru asigurarea continuității demersului educațional și terapeutic în mediul familial.
- 25.8.** În domeniul asistenței medicale și al suportului nutrițional:
- 25.8.1.** asigurarea monitorizării clinice curente și a asistenței medicale specializate a elevilor, în strictă conformitate cu schemele de tratament și diagnosticele stabile;
- 25.8.2.** organizarea alimentației raționale și asigurarea unui regim nutrițional și dietetic personalizat, adaptat nevoilor de sănătate ale fiecărui elev;
- 25.8.3.** aplicarea măsurilor stricte de profilaxie sanitară, control epidemiologic și izolare medicală temporară a elevilor în cazul depistării bolilor transmisibile.
- 25.9.** În domeniul asistenței personale și al sprijinului funcțional:
- 25.9.1.** coordonarea și monitorizarea activității asistenților personali în cadrul instituției, asigurând integrarea sprijinului funcțional (mobilitate, igienă) cu obiectivele stabilite în PEI;
- 25.9.2.** sprijinirea fizică și ghidarea adaptativă a elevilor cu dizabilități neuromotorii și severe în timpul rutinelor zilnice, promovând dezvoltarea autonomiei lor reziduale.

CAPITOLUL III.

PROCESUL DE MANAGEMENT AL RESURSELOR UMANE ȘI PERSONALUL INSTITUȚIEI

Secțiunea a 1-a. Managementul resurselor umane

- 26.** Managementul resurselor umane în instituția de învățământ se realizează în baza:
- 26.1.** Codul educației nr. 152/2014;
- 26.2.** Codul muncii nr. 154/2003;
- 26.3.** actele normative aprobate de Ministerul Educației și Cercetării și alte entități.
- 27.** Atribuțiile și condițiile de activitate ale fiecărei categorii de personal sunt stabilite în strictă conformitate cu cadrul normativ prevăzut la pct. 26.
- 28.** Angajarea personalului se realizează în baza:
- 28.1.** normelor de personal aprobate;
- 28.2.** necesităților instituției;

- 28.3. condițiilor de calificare profesională stabilite de actele normative.
- 29. Angajarea personalului didactic se realizează:
 - 29.1. prin concurs, în condițiile cadrului normativ; sau
 - 29.2. prin repartizare, în cazul tinerilor specialiști, în condițiile actelor normative aprobate de Ministerul Educației și Cercetării.
- 30. Personalul instituției de învățământ:
 - 30.1. dispune de un contract individual/contractului colectiv de muncă;
 - 30.2. exercită atribuțiile potrivit fișei postului aprobată de director.

Secțiunea a 2-a. Personalul instituției și atribuțiile acestora

- 31. Personalul de conducere al instituției de învățământ special este format din director și directori adjuncți (după caz). Procedura de angajare se realizează în conformitate cu Regulamentul cu privire la organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea funcției de director și director adjunct în instituțiile de învățământ general, aprobat prin Ordinul Ministerului Educației nr.163/2015.
- 32. Numărul de posturi de director adjunct în instituțiile de învățământ publice se stabilește de fondator, conform normelor de personal aprobate de Ministerul Educației și Cercetării.
- 33. Personalul didactic în instituțiile de învățământ special trebuie să dețină calificare profesională de profil, cu specializare în domeniul psihopedagogiei speciale. În funcție de cerințele specifice de învățare ale elevilor cu deficiențe senzoriale, cadrele didactice sunt obligate să dispună de competențe în utilizarea sistemelor de comunicare augmentativă și alternativă.
- 34. Personalul didactic are următoarele atribuții și responsabilități:
 - 34.1. realizarea procesului educațional în mod individualizat și diferențiat, prin adaptarea riguroasă a strategiilor didactice la starea de sănătate, potențialul specific și gradul de severitate al cerințelor fiecărui elev;
 - 34.2. asigurarea adaptării curriculare specifice și implementarea programelor de studii axate pe formarea competențelor cheie și a abilităților funcționale necesare elevilor;
 - 34.3. exercitarea, prin numire, a funcției de diriginte, asumându-și monitorizarea frecvenței, managementul clasei și protecția integrității fizice, psihice și a stării de bine a elevilor pe întreaga perioadă a prezenței acestora în instituție;
 - 34.4. proiectarea și desfășurarea activităților de suport educațional individualizat și a intervențiilor compensatorii, integrate flexibil în programul școlar, în funcție de ritmul propriu de dezvoltare al elevului;
 - 34.5. elaborarea de materiale și suporturi didactice suplimentare adaptate, precum și utilizarea tehnologiilor asistive sau a sistemelor de comunicare augmentativă pentru facilitarea accesului la învățare;
 - 34.6. coordonarea sau participarea activă, în cadrul Comisiei Multidisciplinare instituționale, la proiectarea, implementarea, evaluarea continuă și revizuirea periodică a PEI;
 - 34.7. colaborarea strânsă și permanentă cu asistenții personali, personalul medical și specialiștii în terapii specifice (logopezi, kinetoterapeuți, psihopedagogi), în vederea alinierii obiectivelor educaționale cu cele terapeutice și de suport funcțional;
 - 34.8. aplicarea strategiilor de intervenție comportamentală pozitivă și gestionarea eficientă/non-violentă a situațiilor de criză sau a comportamentelor provocatoare, asigurând securitatea fizică și emoțională a elevului aflat în criză și a întregului colectiv;
 - 34.9. adaptarea și organizarea ergonomică/senzorială a spațiului clasei (reducerea stimulilor auditivi/vizuali perturbatori, utilizarea de orare vizuale, pictograme și zone de liniștire), în raport cu particularitățile de percepție ale elevilor;
 - 34.10. ghidarea practică și abilitarea părinților/reprezentanților legali prin oferirea de tehnici de lucru și strategii de comunicare adaptate, pentru a asigura continuitatea învățării și a dezvoltării autonomiei în mediul de acasă;
 - 34.11. monitorizarea și raportarea promptă către echipa medicală și managementul instituției a oricăror modificări subite în starea fizică, cognitivă sau emoțională a elevului, care ar putea indica reacții adverse la tratamente sau degradarea stării de sănătate;

- 34.12.** respectarea necondiționată a confidențialității privind istoricul medical, psihologic, social și reabilitarea elevului, interzicând divulgarea datelor sensibile din dosarul personal către persoane neautorizate.
- 34.13.** îndeplinirea altor obligații prevăzute de legislația în vigoare și stabilite prin fișa postului.
- 35.** Educatorii (în cazul instituțiilor de învățământ special care au în structură educație timpurie) au următoarele atribuții:
- 35.1.** studierea și evaluarea continuă a particularităților individuale de dezvoltare ale copiilor, în vederea identificării timpurii a potențialului și a nevoilor lor specifice;
- 35.2.** contribuirea la crearea unui mediu de învățare adaptat, accesibil și protector, precum și asumarea răspunderii pentru ocrotirea vieții, a sănătății și asigurarea stării de bine a copiilor pe perioada prezenței acestora în instituție;
- 35.3.** monitorizarea sistematică a frecvenței și a progresului global înregistrat în dezvoltarea timpurie a copiilor;
- 35.4.** asigurarea adaptării flexibile și treptate a copiilor la regimul zilei și la rutinele zilnice, respectând ritmul biologic, funcțional și de rezistență psihofizică al fiecărui copil;
- 35.5.** proiectarea și desfășurarea activităților educaționale și terapeuțico-stimulative individuale suplimentare, în coordonare cu managementul instituției;
- 35.6.** dezvoltarea deprinderilor elementare de autonomie personală, autoservire și socializare, în vederea pregătirii timpurii a copiilor pentru o viață comunitară activă;
- 35.7.** desfășurarea procesului de educație și stimulare timpurie în spiritul respectului față de valorile familiale, părinți și adulți;
- 35.8.** facilitarea, menținerea și consolidarea unui parteneriat activ, suportiv și constant între familie și instituția de învățământ;
- 35.9.** ghidarea practică a părinților și formarea unor comportamente de siguranță la copii (în raport cu nivelul lor de înțelegere) privind protecția vieții și a sănătății, inclusiv pentru perioadele de vacanță;
- 35.10.** participarea activă la elaborarea, implementarea și revizuirea planurilor individualizate de asistență și a PEI;
- 35.11.** implementarea activităților bazate pe ludoterapie și stimulare senzorio-motorie, adaptând materialele și jucăriile la posibilitățile de prehensiune, manipulare și percepție ale copiilor cu dizabilități severe;
- 35.12.** coordonarea zilnică a rutinelor de îngrijire primară (alimentație, igienă, îmbrăcare) împreună cu asistenții personali, transformând aceste momente administrative în oportunități de învățare și dezvoltare a autonomiei funcționale;
- 35.13.** monitorizarea permanentă a stării afective și de oboseală a copiilor, aplicând tehnici de deescaladare timpurie a crizelor comportamentale sau de suprastimulare senzorială;
- 35.14.** colaborarea transdisciplinară cu echipa medicală și specialiștii în intervenție timpurie (kinetoterapeuți, psihologi) pentru aplicarea corectă a posturilor corporale, a tehnicilor de stimulare a limbajului sau a schemelor de masaj specifice fiecărui copil.
- 35.15.** îndeplinirea altor obligații prevăzute de legislația în vigoare și specifice fișei postului.
- 36.** Psihologul, psihopedagogul și logopedul își desfășoară activitatea potrivit reglementărilor elaborate de Ministerul Educației și Cercetării.
- 37.** Asistentul personal în cadrul instituției de învățământ special activează în strictă conformitate cu prevederile *Regulamentului-cadru privind Serviciul social „Asistent personal”, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 314/2012.*
- 38.** Asistentului personal îi revin următoarele atribuții generale:
- 38.1.** însoțirea și acordarea sprijinului fizic direct elevilor cu dizabilitate severă, profundă sau multiplă, în conformitate cu prevederile planului individualizat de asistență;
- 38.2.** prezentarea anuală, către managementul instituției, a certificatului medical obligatoriu care atestă starea de sănătate și aptitudinea psihofizică de a activa în domeniu.
- 39.** Planul individualizat de asistență al copilului/elevului, elaborat în baza standardelor de calitate conexe reglementate prin Hotărâre de Guvern nr. 314/2012, cuprinde următoarele categorii de activități funcționale și de suport:

- 39.1.** activități de îngrijire personală: sprijin direct în realizarea igienei zilnice, alimentare, hidratare, îmbrăcare și dezbrăcare;
- 39.2.** activități de mobilitate: facilitarea deplasării în siguranță în incinta, pe teritoriul instituției și în afara acesteia, sprijin la ridicare, așezare, poziționare corectă și manipularea scaunului rulant sau a echipamentelor de sprijin;
- 39.3.** activități de supraveghere, ghidare și siguranță: orientare spațio-temporală în timpul rutinelor școlare, prevenirea comportamentelor de risc și facilitarea interacțiunii non-violente cu ceilalți elevi.
- 40.** În vederea realizării eficiente a activităților de suport funcțional, asistentul personal are următoarele responsabilități operaționale:
- 40.1.** comunicarea zilnică cu cadrele didactice și educatorii pentru coordonarea sprijinului acordat copilului în timpul rutinelor și activităților de bază;
- 40.2.** facilitarea participării fizice a copilului la activitățile educaționale, asistându-l strict conform indicațiilor cadrului didactic, fără a interveni în procesul de predare-învățare sau în evaluare;
- 40.3.** sprijinirea activă a elevului în exprimarea și semnalizarea nevoilor fiziologice sau de disconfort și facilitarea tranzițiilor zilnice între activități;
- 40.4.** oferirea suportului fizic exclusiv atunci când situația o impune, stimulând și promovând, pe cât posibil, autonomia reziduală și independența elevului;
- 40.5.** monitorizarea permanentă a stării fizice și emoționale a copilului și informarea imediată a cadrelor didactice și medicale în cazul apariției unor modificări relevante;
- 40.6.** participarea la ședințele de coordonare instituțională exclusiv pentru clarificarea nevoilor de suport fizic și îngrijire ale elevului, fără a substitui rolul specialiștilor din echipa multidisciplinară;
- 40.7.** respectarea riguroasă a principiului confidențialității datelor cu caracter personal, medical, comportamental și familial ale elevului, interzicându-se divulgarea acestora către persoane neautorizate;
- 40.8.** menținerea unei relații de colaborare constructive cu familia elevului, informând părinții, în coordonare cu dirigințele clasei, despre aspectele ce țin de evoluția autonomiei și a rutinelor de îngrijire ale copilului.
- 41.** Pe durata perioadelor în care elevul nu necesită sprijin fizic direct sau participă la activități terapeutice individuale care exclud prin protocol prezența terților, asistentul personal are obligația de a staționa în spațiile special amenajate sau desemnate de către administrația instituției (zona din spatele clasei, cabinetul de resurse sau alte spații administrative de suport), menținându-și disponibilitatea deplină pentru o intervenție promptă la solicitarea cadrului didactic sau în situații de urgență.
- 42.** Medicul/asistentul medical al instituției de învățământ special:
- 42.1.** poartă răspundere pentru organizarea și realizarea măsurilor de ocrotire a sănătății elevilor;
- 42.2.** monitorizează starea de sănătate a elevilor, informează și propune comisiei multidisciplinare instituționale măsuri de recuperare a sănătății;
- 42.3.** este responsabil de organizarea și controlul respectării regulamentelor sanitare în instituție, coordonează realizarea diverselor măsuri profilactice și sanitare;
- 42.4.** evaluează condițiile sanitare a încăperilor, teritoriului instituției de învățământ;
- 42.5.** întocmește dosarul medical al fiecărui elev și studiază datele din fișele medicale ale elevilor;
- 42.6.** asigură asistența nutrițională (participă la întocmirea meniurilor și la organizarea alimentației raționale a elevilor, poartă răspundere de asigurarea regimului alimentar pentru elevii bolnavi conform recomandărilor specialiștilor);
- 42.7.** poartă răspundere de izolarea elevilor bolnavi și trimiterea lor la specialiști pentru stabilirea diagnosticului;

- 42.8. organizează și realizează examenul medical profilactic al elevilor și înscrie rezultatele în Carnetul de dezvoltare a elevului (Formular nr. 112/e);
- 42.9. asigură tratamentul elevilor în caz de necesitate și primul ajutor în situații de urgență;
- 42.10. asigură instruirea personalului în domeniul acordării primului ajutor;
- 42.11. depistează elevii bolnavi cu boli transmisibile și informează Centrul de Sănătate Publică teritorial, instituția medico-sanitară publică teritorială și conducătorul instituției despre fiecare caz de boală înregistrat;
- 42.12. supraveghează îndeplinirea măsurilor de profilaxie a intoxicațiilor alimentare, bolilor diareice acute și traumatismului;
- 42.13. verifică calitatea produselor alimentare recepționate, condițiile și termenul de valabilitate a lor, tehnologia pregătirii și servirea bucatelor, zilnic colectează probele diurne;
- 42.14. verifică realizarea examenului medical al personalului din cadrul blocului alimentar făcând însemnările în registrul „Sănătate”;
- 42.15. verifică realizarea examenului medical profilactic obligatoriu al angajaților instituției de învățământ.
- 43. Componenta personalului medical se determină în funcție de specificul instituției și presupune angajarea specialiștilor precum: neurolog, psihiatru, oftalmolog, otorinolaringolog, asistent medical. Pentru verificarea stării de sănătate a elevului, la necesitate sau periodic, poate fi contractat și alt personal medical (pediatru, fizioterapeut, stomatolog etc).
- 44. Încălcarea obligațiilor de serviciu de către personalul instituției atrage răspunderea disciplinară, în condițiile legislației muncii și ale actelor normative aplicabile.
- 45. Procedurile disciplinare se desfășoară cu respectarea dreptului la apărare și a principiului proporționalității.

Secțiunea a 3-a. Conduita și etica personalului

- 46. Personalul instituției de învățământ are obligația de a respecta normele de conduită profesională, etică și deontologică.
- 47. Este interzis personalului instituției:
 - 47.1. implicarea elevilor în activități politice, ideologice sau religioase;
 - 47.2. manifestarea comportamentelor discriminatorii sau abuzive;
 - 47.3. încălcarea confidențialității datelor cu caracter personal;
 - 47.4. primirea de bani sau de alte foloase sub orice formă din partea elevilor, a familiilor acestora, precum și din partea organizațiilor obștești ale părinților;
- 48. Obligațiile personalului sunt reglementate suplimentar prin Codul de etică al cadrului didactic aprobat prin Ordinul Ministrului Educației nr. 861/2015 și alte acte normative aplicabile.

CAPITOLUL IV.

ELEVII ȘI PĂRINȚII/REPREZENTANȚII LEGALI AI ELEVILOR

Secțiunea a 1-a. Modul de înscriere a elevilor în instituția de învățământ special

- 49. Înscrierea elevului se efectuează exclusiv în baza Deciziei Comisiei de specialitate raională/municipală pentru înscrierea elevilor în instituțiile de învățământ special (*în continuare - Comisie*).
- 50. Decizia Comisiei stabilește înscrierea copilului în sistemul de educație specializată în baza evaluării aprofundată a necesităților individuale ale acestuia.
- 51. Comisia se instituie de Organul local de Specialitate în Domeniul Învățământului (*în continuare - OLSDÎ*) și este asistată de un secretar.
- 52. Comisia este formată din 5 (cinci) membri după cum urmează:
 - 52.1. șef/șef adjunct al OLSDÎ - președinte,

- 52.2.** un reprezentant al OLSDÎ cu competențe în domeniu;
- 52.3.** un medic, reprezentant al subdiviziunii teritoriale de asistență medicală și socială;
- 52.4.** un reprezentant al asistenței sociale;
- 52.5.** un reprezentant al CRAP.
- 53.** Activitatea Comisiei este organizată și condusă de Președinte.
- 54.** Comisia își desfășoară activitatea în ședințe ordinare convocate.
- 55.** Ședința Comisiei este deliberativă dacă la ea participă mai mult de 2/3 din numărul membrilor ei.
- 56.** Deciziile Comisiei se adoptă prin votul deschis, constând din majoritatea voturilor celor prezenți la ședință. Votul membrilor Comisiei nu poate fi delegat. În cazul absenței unuia din membri ai Comisiei, competența acestuia nu poate fi transmisă prin delegarea persoanei responsabile.
- 57.** La ședințele Comisiei pot fi invitați membrii Comisiilor de specialitate ale Ministerului Sănătății, care prezintă cazul și argumentele privind necesitatea instituționalizării copilului în instituția de învățământ special.
- 58.** Comisia examinează cererea și următoarele acte anexate:
 - 58.1.** acordul scris al părintelui/tutorei legal al copilului/elevului privind prelucrarea datelor cu caracter personal
 - 58.2.** certificatul de naștere al copilului/elevului (copie);
 - 58.3.** buletinele de identitate ale părinților/tutorei legal al copilului/elevului (copie);
 - 58.4.** certificatul de vaccinare (Formular nr. 063-3/e);
 - 58.5.** certificatul medical privind gradul de dizabilitate a copilului;
 - 58.6.** Raportul de evaluare complexă a copilului eliberat de SAP.
 - 58.7.** Carnetul de dezvoltare a copilului (Formular nr. 112/e aprobat de MSMPS prin Ordinul nr. 964 din 02 septembrie 2019).
- 59.** Solicitantul poate prezenta suplimentar actele lipsă, la solicitarea comisiei. După examinarea Comisiei, actele vor fi returnate.
- 60.** Ședințele Comisiei se consemnează într-un proces-verbal, care va include următoarele date:
 - 60.1.** membrii Comisiei și invitații care au participat la ședință;
 - 60.2.** agenda și data ședinței;
 - 60.3.** informație privind cererile examinate în cadrul ședinței și puse la vot;
 - 60.4.** decizia Comisiei privind înscrierea copilului în instituția de învățământ special.
- 61.** Procesul-verbal se semnează de toți membrii, extrasele din procesul-verbal se semnează de președintele Comisiei și secretar.
- 62.** Extrasul din procesul-verbal cu decizia emisă, cât și cererea de înscriere cu anexe se expediază instituției de învățământ special în care urmează a fi înscris copilul/elevul, respectând prevederile Legii nr. 133/2011 privind protecția datelor cu caracter personal, în decursul a 5 zile lucrătoare de la ședința Comisiei.
- 63.** Transferul elevilor într-o instituție de învățământ special presupune respectarea procedurii de înscriere în învățământul special.
- 64.** Secretarul comisiei are următoarele atribuții:
 - 64.1.** organizarea ședințelor și anunțarea în prealabil a membrilor Comisiei despre ora, data și locul convocării ședințelor;
 - 64.2.** întocmirea proceselor verbale și extraselor din procesele verbale;
 - 64.3.** evidența și transmiterea cererilor examinate potrivit pct.59.
- 65.** Membrii Comisiei au obligația de a păstra confidențialitatea tuturor documentelor discutate în cadrul comisiei, prin semnarea angajamentului de confidențialitate.
- 66.** Membrii Comisiei se supun regimului conflictelor de interese și incompatibilităților prevăzute de cadrul normativ de profil.
- 67.** Declarațiile de interese, declarația de abținere și angajamentul de confidențialitate se depun și se păstrează la secretarul Comisiei respectând termenele stabilite de nomenclatoarele, regulile de arhivare și actele normative aplicabile fiecărei categorii de documente.

- 68.** Persoanele invitate la ședințele Comisiei respectă regulile privind confidențialitatea ca și membrii comisiilor, prin semnarea declarației de interese și angajamentului de confidențialitate.
- 69.** Comisiile își desfășoară activitatea în ședințe, organizate către începutul noului an școlar, pentru înscrierea copiilor/elevilor în instituție, inclusiv la necesitate.
- 70.** Membrii Comisiei au următoarele atribuții:
- 70.1.** analizează și evaluează cererea de înscriere al copilului în instituția de învățământ special;
- 70.2.** participă la formularea deciziei colegiale de încadrare a copilului/elevului în instituția de învățământ special;
- 70.3.** colaborează cu specialiști din alte instituții (medici, asistenți sociali, psihologi etc.) pentru a obține o imagine cât mai completă asupra cazului, în vederea luării unei decizii adecvate și conforme.
- 71.** Membrii Comisiei au următoarele drepturi:
- 71.1.** de exprimare a propriei opinii, bazate pe expertiza lor specifică (psihopedagogie specială, psihologie etc.);
- 71.2.** de a accesa și a analiza integral cererea personală a fiecărui copil/elev, inclusiv toate documentele medicale, psihologice și pedagogice;
- 71.3.** de a solicita acte suplimentare sau expertiză externă, dacă un caz prezintă o complexitate deosebită. Aceasta poate include consultarea cu alți specialiști, accesul la instrumente de evaluare specifice sau solicitarea de clarificări din partea părinților sau a altor instituții.
- 72.** Comisia are următoarele responsabilități:
- 72.1.** evaluarea cererilor cu anexele acesteia;
- 72.2.** elaborarea deciziilor;
- 72.3.** informarea părinților/tutorilor legali și a instituțiilor despre Deciziile adoptate;
- 72.4.** colaborarea interinstituțională.
- 73.** Decizia Comisiei poate fi contestată potrivit normelor prevăzute în Codul administrativ nr. 116/2018.

Secțiunea a 2-a: Statutul și parcursul educațional al copiilor/elevilor

- 74.** Beneficiarii instituției de învățământ special sunt copiii și elevii cu dizabilități severe, profunde sau multiple (asociate), a căror severitate funcțională complexă necesită sprijin multidimensional intens, structurați pe următoarele niveluri de vârstă și dezvoltare:
- 74.1.** Nivelul de educație timpurie (învățământ preșcolar): copii cu vârsta cuprinsă între 3 și 7 ani cu tulburări complexe de neurodezvoltare, deficiențe de comunicare, senzoriale, motorii sau retard global în dezvoltare, care necesită programe intensive de intervenție timpurie, stimulare senzorio-motorie și abilitare funcțională primară;
- 74.2.** Nivelul de învățământ primar și secundar: elevi cu vârsta cuprinsă între 7 și 16 ani (cu posibilitatea extinderii conform cadrului normativ), care prezintă dizabilități intelectuale severe, deficiențe senzoriale (auditive sau vizuale) complexe, afecțiuni neuromotorii grave sau tulburări severe de comportament și adaptare socială, a căror stare impune adaptare curriculară majoră, terapii specifice și asistență fizică personală continuă.
- 75.** Certificatul de încadrare în grad de dizabilitate și/sau documentația clinică de specialitate constituie fundamentul multidimensional legal în baza căruia se proiectează, se aprobă și se activează măsurile de suport specializat. Acest demers integrat determină individualizarea strictă a intervențiilor în raport cu nivelul de școlarizare, după cum urmează:
- 75.1.** Pentru nivelul de educație timpurie activează programele intensive de intervenție timpurie, stimulare senzorio-motorie, ludoterapie și sprijin funcțional axat pe dezvoltarea autonomiei primare și a comunicării funcționale;
- 75.2.** Pentru nivelul de învățământ primar și secundar activează adaptările curriculare (conducând la elaborarea PEI), asigurarea echipamentelor și tehnologiilor asistive, serviciile de terapie specifică (logopedie, kinetoterapie etc.) și dreptul la asistență personală continuă la clasă.
- 76.** Efectivul claselor și al grupelor preșcolare din instituția de învățământ special se constituie diferențiat, în funcție de specificul și severitatea afectării, fiind stabilit, de regulă, între 8 și 10

copii/elevi pentru formațiunile cu deficiențe senzoriale (auditive sau vizuale), respectiv între 5 și 8 copii/elevi pentru cele cu dizabilități multiple și asociate severe.

77. Încadrarea copiilor/elevilor în instituțiile de învățământ special este determinată în funcție de necesitățile individuale ale elevului, de forma de incluziune, examinarea și/sau reexaminarea complexă a copilului/elevului realizate în condițiile *Metodologiei de evaluare a dezvoltării copilului/elevului* aprobată prin Ordinul Ministerului Educației și Cercetării nr. 555/2025.

78. În scopul examinării detaliate a necesităților educaționale individuale ale elevului, părintele/tutorele legal depune o cerere pentru evaluarea complexă a copilului către SAP.

79. În urma evaluării complexe, SAP stabilește cerințele educaționale speciale ale elevului, necesarul măsurilor de intervenție și serviciilor de suport pentru incluziunea educațională al acestuia.

80. Raportul de evaluare complexă a copilului/elevului eliberat de SAP constituie parte la examinarea cererii de înscriere a acestuia în instituția de învățământ special.

81. Evaluarea performanțelor și a progresului elevului se realizează în mod continuu, funcțional și individualizat, în deplină concordanță cu obiectivele specifice stabilite în PEI, prin intermediul metodelor de evaluare alternativă și al observației sistematice. Rezultatele acestei evaluări sunt documentate riguros și sunt raportate periodic părinților sau reprezentanților legali, precum și Comisiei multidisciplinare instituționale, în scopul monitorizării dinamicii de dezvoltare și al ajustării programelor de intervenție.

Secțiunea a 3-a. Suportul comportamental pozitiv, autoreglarea și conduita copiilor/elevilor

82. Conduita și responsabilitățile copiilor/elevilor înscriși în instituția de învățământ sunt ghidate proactiv și adaptate flexibil de către personalul didactic și de sprijin, în raport cu nivelul de înțelegere, potențialul individual și prevederile PEI, vizând:

82.1. respectarea ghidată, în măsura posibilităților funcționale și a nivelului de autonomie, a rutinelor zilnice și a regulilor de conviețuire din comunitatea școlară;

82.2. dezvoltarea unui comportament bazat pe respect și non-violență în raport cu ceilalți copii/elevi și cu personalul instituției;

82.3. participarea regulată și activă la activitățile educaționale, recreative și la terapiile specifice (logopedie, kinetoterapie etc.) incluse în programul zilnic;

82.4. utilizarea responsabilă și păstrarea bunurilor instituției, a obiectelor personale și a tehnologiilor/echipamentelor asistive puse la dispoziție;

82.5. cooperarea cu profesorii, educatorii, terapeuții și asistenții personali în derularea activităților de învățare și de abilitare.

83. Gestionarea comportamentelor provocatoare și a crizelor de suprastimulare se realizează exclusiv prin strategii de intervenție și suport comportamental pozitiv, respectând următoarele standarde instituționale:

83.1. toate măsurile aplicate au un caracter strict formativ, terapeutic și de susținere a autoreglării emoționale, fiind fundamentate pe identificarea și eliminarea factorilor declanșatori (senzoriali, fizici sau de comunicare);

83.2. utilizarea tehnicilor de management comportamental se face individualizat, fiind categoric interzisă aplicarea oricăror forme de pedeapsă, izolare punitivă, agresiune verbală sau măsuri care aduc atingere demnității și integrității fizice ori psihice a copilului/elevului;

83.3. deescaladarea situațiilor de criză sau a episoadelor de auto-agresivitate /hetero-agresivitate se realizează prin tehnici specifice de reorientare a atenției, reducere a stimulilor ambientali și, la nevoie, prin ghidarea copilului către spațiile de relaxare/liniștire special amenajate, cu asistența directă a echipei transdisciplinare (profesor, psiholog, asistent personal);

83.4. monitorizarea, analiza și documentarea episoadelor comportamentale severe se efectuează în cadrul Comisiei Multidisciplinare Instituționale (CMI), în scopul revizuirii imediate a planului de intervenție comportamentală integrat în PEI și al ajustării microclimatului clasei/grupe.

Secțiunea a 4-a. Parteneriatul cu familia. Drepturile și responsabilitățile părinților sau ale altor reprezentanți legali

- 84.** Părinții sau alți reprezentanți legali sunt recunoscuți ca parteneri educaționali și terapeutici esențiali ai instituției de învățământ special, beneficiind de următoarele drepturi:
- 84.1.** informarea periodică, completă și transparentă cu privire la evoluția globală, progresele înregistrate, dificultățile întâmpinate și manifestările comportamentale ale copilului/elevului în timpul procesului educațional și al ședințelor terapeutice;
- 84.2.** participarea activă la evaluările instituționale și la procesul de proiectare, monitorizare, revizuire și semnare a PEI;
- 84.3.** beneficierea de ghidare practică din partea specialiștilor instituției;
- 84.4.** accesarea programelor de formare, workshop-urilor și sesiunilor de asistență tehnică organizate de instituție, în scopul însușirii metodelor de stimulare și comunicare augmentativă necesare în mediul casnic;
- 84.5.** consultarea obligatorie în adoptarea tuturor deciziilor majore care vizează parcursul școlar, orientarea profesională sau starea de bine a copilului/elevului;
- 84.6.** adresarea de petiții, sugestii și contestații referitoare la calitatea serviciilor oferite sau la nerespectarea adaptărilor aprobate, în conformitate cu procedurile legale interne.
- 85.** În vederea asigurării eficienței demersului instructiv-educativ și terapeutic-recuperator, părinților sau altor reprezentanți legali le revin următoarele responsabilități:
- 85.1.** respectarea strictă a Regulamentului de organizare și funcționare și a programului zilnic de activitate al instituției;
- 85.2.** asigurarea frecvenței sistematice și obligatorii a copilului/elevului atât la activitățile de predare-învățare-evaluare, cât și la ședințele de terapie specifică și reabilitare programate (logopedie, kinetoterapie etc.);
- 85.3.** furnizarea integrală și la timp a documentației medicale, clinice și psihopedagogice actualizate care atestă încadrarea în gradul de dizabilitate, limitele funcționale și recomandările SAP, pentru a permite aprobarea rapidă a adaptărilor și a serviciilor de suport adecvate;
- 85.4.** notificarea imediată și în scris a conducerii instituției și a echipei medicale cu privire la orice modificare survenită în starea de sănătate a copilului/elevului, schemele de tratament medicamentos psihiatric/neurologic prescris sau regimul nutrițional/dietetic obligatoriu;
- 85.5.** informarea promptă a cadrelor didactice și a educatorilor în cazul în care se constată că adaptările aprobate sau tehnologiile asistive utilizate nu produc efectele scontate sau nu sunt implementate corespunzător la clasă/grupă;
- 85.6.** colaborarea activă și deschisă cu personalul didactic, terapeutic și asistenții personali în vederea unificării strategiilor de intervenție comportamentală și a atingerii obiectivelor stabilite în PEI;
- 85.7.** asigurarea continuității demersului educațional, comportamental și terapeutic în mediul familial, prin aplicarea consecventă a recomandărilor primite de la specialiști, în scopul consolidării deprinderilor de autonomie și al prevenirii regresului funcțional al copilului/elevului.

Secțiunea a 5-a: Accesul pe teritoriul instituției de învățământ special

- 86.** Instituția de învățământ special asigură un mediu securizat prin controlul accesului și menținerea disciplinei interne, în scopul protejării integrității elevilor și a personalului.
- 87.** Disciplina internă se asigură prin monitorizarea continuă de:
- 87.1.** conducerea Instituției (prin decizii și organizare);
- 87.2.** personalul didactic (prin serviciul pe școală și supraveghere);
- 87.3.** personalul didactic auxiliar și nedidactic, în limitele atribuțiilor.
- 88.** Instituția de învățământ special adoptă măsuri organizatorice pentru:
- 88.1.** prevenirea situațiilor de risc;
- 88.2.** protejarea sănătății și securității elevilor;
- 88.3.** menținerea disciplinei în timpul activităților educaționale;

- 88.4. gestionarea situațiilor de urgență (incendii, calamități, riscuri majore).
- 89. Instituția de învățământ special stabilește proceduri privind:
 - 89.1. controlul accesului în incinta instituției;
 - 89.2. evidența vizitatorilor;
 - 89.3. intervalele orare permise pentru acces;
 - 89.4. zonele accesibile vizitatorilor.
- 90. Întâlnirile părinților/reprezentanților legali cu cadrele didactice se desfășoară exclusiv în mod organizat, în baza:
 - 90.1. programului de audiență stabilit de instituție; sau
 - 90.2. unei programări prealabile, convenite de comun acord.
- 91. Programul de audiență al personalului didactic și de conducere se aduce la cunoștința părinților prin mijloacele de comunicare ale instituției.

Secțiunea a 6-a: Gestionarea conflictelor și sesizărilor

- 92. Conflictele apărute între elevi, între elevi și personal sau între părinți și instituție se soluționează:
 - 92.1. cu prioritate, pe cale amiabilă;
 - 92.2. prin dialog și mediere instituțională.
- 93. Sesizările și reclamațiile se examinează în conformitate cu Codul administrativ nr. 116/2018.

CAPITOLUL VIII.

PROCESUL DE GESTIONARE A RESURSELOR FINANCIARE ȘI DE ASIGURARE A BAZEI MATERIALE ȘI INFRASTRUCTURII EDUCAȚIONALE

- 94. Procesul de gestiune a resurselor financiare și de asigurare a bazei materiale și infrastructurii educaționale, precum și acțiunile conexe proceselor se realizează în conformitate cu Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a instituțiilor de învățământ primar și secundar, ciclul I și II aprobat prin Ordinul Ministerul Educației și Cercetării nr. 253/2026.
- 95. Instituția de învățământ special colaborează cu:
 - 95.1. Autoritățile Publice Locale (APL) în scopul definirii responsabilităților legate de finanțare, infrastructură și sprijin social;
 - 95.2. CRAP pentru stabilirea procedurilor de referire, schimb de informații, coordonarea serviciilor;
 - 95.3. instituțiile care oferă servicii medicale și sociale.
- 96. Instituțiile de învățământ special organizează alimentația elevilor în modul stabilit în Hotărârea Guvernului 80/2025 și alte acte normative subsecvente.

CAPITOLUL IX.

PROCESUL DE PROTECȚIE A COPILULUI, MANAGEMENTUL RISCURILOR ȘI ASIGURAREA CALITĂȚII

- 97. Procesul de protecție a copilului și elevului împotriva oricăror forme de violență, abuz, neglijare sau exploatare se organizează transdisciplinar prin următoarele acțiuni instituționale obligatorii.
 - 97.1. implementarea cu prioritate a procedurilor speciale de monitorizare a beneficiarilor non-verbali sau cu bariere severe de comunicare care utilizează sisteme de comunicare augmentativă și alternativă;

- 97.2.** securizarea spațiilor educaționale, igienico-sanitare și de suport prin eliminarea zonelor oarbe și asigurarea vizibilității, cu respectarea strictă a demnității și a dreptului la viață privată al elevilor;
- 97.3.** instruirea periodică a întregului personal didactic, medical și de sprijin privind recunoașterea semnelor de abuz fizic ori psihic și raportarea imediată a acestora către autoritățile tutelare.
- 98.** Managementul riscurilor specifice în instituția de învățământ special se realizează proactiv în baza unui plan anual de gestiune care reglementează distinct
- 98.1.** riscurile medicale și clinice evaluate prin monitorizarea permanentă a elevilor cu patologii asociate, asigurarea stocurilor de urgență pentru intervenții medicamentoase și instruirea personalului privind acordarea primului ajutor în caz de crize majore;
- 98.2.** riscurile fizice și de mobilitate prevenite prin asigurarea accesibilității fizice totale a infrastructurii, adaptarea ergonomică a mobilierului și implementarea protocoalelor de transfer corporal sigur realizate de asistenții personali;
- 98.3.** riscurile comportamentale și de mediu gestionate prin reducerea stimulilor auditivi sau vizuali perturbatori, aplicarea planurilor de suport comportamental pozitiv și amenajarea zonelor speciale de liniștire;
- 98.4.** riscuri de urgență și evacuare diminuate prin elaborarea unor planuri specifice de evacuare în caz de calamități, individualizate pentru elevii nedeplasabili și realizate prin desemnarea nominală a personalului de sprijin.
- 99.** Procesul de evaluare internă și asigurare a calității în instituția de învățământ special completează normele generale prevăzute în Regulamentul-cadru de organizare și funcționare a instituțiilor de învățământ primar și secundar, ciclul I și II aprobat prin Ordinul Ministerul Educației și Cercetării nr. 253/2026 și introduce indicatori de performanță axați pe:
- 99.1.** dinamica progresului individual evaluată prin raportare strictă la standardele de realizare a obiectivelor stabilite în PEI al fiecărui elev;
- 99.2.** impactul serviciilor terapeutice măsurat prin eficiența intervențiilor de logopedie, kinetoterapie și psihopedagogie specială cu ajutorul unor instrumente standardizate de achiziție;
- 99.3.** nivelul de autonomie funcțională monitorizat prin gradul de independență dobândit de elev în rutinele zilnice de autoîngrijire, alimentare și comunicare socială;
- 99.4.** gradul de satisfacție al beneficiarilor stabilit prin evaluarea periodică a parteneriatului educațional-terapeutic prin chestionarea directă a părinților și a reprezentanților legali.

CAPITOLUL X.

PARTICULARITĂȚILE MANAGEMENTULUI ȘI SPECIFICUL GUVERNANȚEI INTERDISCIPLINARE

Secțiunea 1. Cadrul general de integrare a managementului instituțional specific

- 100.** Guvernanța instituției de învățământ special se fundamentează pe interdependența structurală și pe integrarea operațională a trei piloni de bază: componenta didactică individualizată, componenta terapeutică de suport și componenta de dezvoltare a autonomiei personale și de integrare socială a elevilor.

Secțiunea a 2-a. Atribuțiile Consiliului de administrație și competențele Consiliului profesoral

- 101.** Consiliul de administrație al instituției de învățământ special poate exercita următoarele atribuții specifice:
- 101.1.** aprobă prioritizarea alocărilor financiare destinate exclusiv achiziționării de tehnologii asistive, echipamente specializate de accesibilizare a spațiilor, software educațional adaptat și mijloace didactice specifice tipului și gradului de dizabilitate al copiilor/elevilor înmatriculați;

- 101.2.** avizează schema de încadrare a personalului prin asigurarea proporției obligatorii dintre cadrele didactice de la clasă și personalul de specialitate compus din logopezi, kinezioterapeuți, psihopedagogi speciali și personal medical;
 - 101.3.** aprobă încheierea protocoalelor de colaborare cu instituțiile medico-sanitare publice și structurile teritoriale de asistență socială pentru asigurarea managementului integrat de caz și a serviciilor de reabilitare complexe;
 - 101.4.** validează structura meniurilor zilnice și a programelor de asistență nutrițională gratuită, adaptate strict pe baza indicațiilor medicale și a diagnosticelor clinice specifice ale colectivelor de elevi;
 - 101.5.** aprobă planul specific de management al riscurilor și protocoalele de evacuare de urgență, adaptate obligatoriu pentru elevii cu mobilitate redusă, deficiențe senzoriale severe sau tulburări severe de comportament;
 - 101.6.** examinează și aprobă propunerile înaintate de către Comisia multidisciplinară instituțională privitoare la constituirea și funcționarea structurilor și a serviciilor de suport individualizat din instituție, luând în considerare resursele umane și materiale disponibile.
- 102.** Consiliul profesoral al instituției de învățământ special își exercită rolul de decizie în domeniul educațional prin următoarele competențe exclusive, determinate de specificul instituțional:
- 102.1.** aprobă utilizarea sistemelor augmentative și alternative de comunicare și a materialelor didactice specifice destinate elevilor cu deficiențe senzoriale sau intelectuale severe, la propunerea specialiștilor terapeuți;
 - 102.2.** evaluează semestrial eficiența metodelor de evaluare alternativă și a instrumentelor non-formale folosite pentru monitorizarea progresului școlar și a gradului de adaptare socială a elevilor;
 - 102.3.** adoptă strategii interne de intervenție psihopedagogică pentru prevenirea epuizării profesionale și a sindromului de ardere profesională a personalului didactic și de specialitate, determinate de complexitatea lucrului cu elevi cu dizabilități multiple sau asociate;
 - 102.4.** examinează, avizează și aprobă PEI pentru fiecare elev cu cerințe educaționale speciale, după analizarea prealabilă a documentului de către Comisia multidisciplinară instituțională;

Secțiunea a 3-a. Rolul decizional-metodologic și atribuțiile Comisiei multidisciplinare instituționale

- 103.** Comisia multidisciplinară instituțională reprezintă o structură obligatorie în cadrul instituției, având rolul central de coordonare a implementării educației incluzive, de identificare, sprijinire și monitorizare continuă a copiilor și a elevilor cu cerințe educaționale speciale și/sau dizabilități.
- 104.** În exercitarea rolului său de guvernanță metodologică internă, Comisia multidisciplinară instituțională îndeplinește următoarele atribuții specifice:
- 104.1.** consultă echipele implicate în procesul de elaborare, implementare, monitorizare și revizuire semestrială a PEI pentru fiecare elev, asigurând corelarea directă a obiectivelor pedagogice cu programele de intervenție terapeutică și de reabilitare;
 - 104.2.** planifică și organizează evaluarea inițială a dezvoltării copiilor/elevilor, în conformitate cu prevederile Metodologiei de evaluare a dezvoltării copilului/elevului din instituțiile de învățământ general și profesional tehnic, aprobată prin ordinul Ministrului Educației și Cercetării, evaluarea inițială a copiilor care prezintă semne ale unor posibile dificultăți de dezvoltare;
 - 104.3.** monitorizează constant aplicarea măsurilor de intervenție multidisciplinară, evaluează eficiența serviciilor de suport individualizat și formulează recomandări metodologice obligatorii pentru cadrele didactice, pe baza fișelor de monitorizare terapeutică și a rapoartelor de progres;
 - 104.4.** organizează, în strânsă colaborare cu comisiile metodice din cadrul instituției, activitatea de elaborare a testelor și a probelor individualizate de evaluare finală, asigurând deplina adecvare a acestora la curriculumul modificat sau adaptat pe baza căruia elevul parcurge disciplinele respective;

104.5. elaborează planul anual de activitate al comisiei și Raportul de activitate anual, pe care le prezintă Consiliului profesoral spre examinare și aprobare.

Secțiunea a 4-a. Responsabilitățile executive ale directorului în coordonarea structurilor de educație incluzivă

105. În exercitarea funcției de conducere executivă și reprezentare juridică a instituției de învățământ special, directorului îi revin următoarele responsabilități exclusive, suplimentar normelor de management școlar general:

105.1. coordonează și răspunde direct de integrarea programului terapeutic și de reabilitare cu cel instructiv-educativ, asigurând funcționarea continuă a serviciilor de suport multidisciplinar și a structurilor de educație incluzivă aprobate;

105.2. exercită controlul administrativ asupra activității personalului medical și de specialitate din instituție, garantând respectarea regulamentelor sanitare specifice și a regimului de viață securizat al elevilor;

105.3. răspunde de securizarea, gestionarea și confidențialitatea strictă a dosarelor personale ale elevilor, care includ diagnostice medicale, carnete de dezvoltare, fișe logopedice, rapoarte de evaluare complexă și documentația de evidență a Comisiei multidisciplinare instituționale, prevenind orice formă de acces neautorizat.

CAPITOLUL XI. DISPOZIȚII FINALE

106. Regulamentul de organizare și funcționare al instituției de învățământ special se dezbată și se avizează în cadrul Consiliului profesoral, iar ulterior se aprobă de către Consiliul de administrație al instituției.

107. Regulamentului de organizare și funcționare al instituției de învățământ special se aduce la cunoștință anual:

107.1. personalului instituției, în cadrul ședinței generale de început de an de studii;

107.2. elevilor, prin intermediul dirigintelui, la prima oră a Managementului clasei;

107.3. părinților/reprezentanților legali, în cadrul primei ședințe a părinților.

108. Documentația școlară se elaborează, se completează și se aprobă în conformitate cu Nomenclatorul tipurilor de documentație școlară și rapoarte în învățământul primar și secundar, ciclul I și II aprobat prin Ordinul Ministrului Educației și Cercetării nr. 879/2026.

109. Procesul de digitalizare, evidență, comunicare, control și monitorizare se realizează în conformitate cu actele normative în vigoare aprobate de Ministerul Educației și Cercetării.